

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

XLIV. De his in quibus mysteria Christi necdum videntur impleta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Jure igitur præparationem cordis eorum audivit auris divina; nec ab expectatione sua confudit eos, qui & magnanimos & longanimes & unanimes essent. Certissima namque hæc testimonia sunt fidei, spei, charitatis. Et quidem evidenter spes longanimitatem, unanimitatē charitas operatur. Nunquid fides quoque magnanimum facit? Et sola. Quicquid enim sine fide præsumitur, non est ulla animi solida magnitudo, sed ventosa quædam inflatio & tumor inanis. Vis audire magnanimum virum? *Omnia, inquit e, possum in eo qui me confortat.* Imitemur triplicem hanc præparationem Fratres, si desideramus supereffluentem mensuram Spiritus obtinere. Omnibus enim præter Christum ad mensuram datur Spiritus; sed mensuræ cumulus supereffluentis videtur quodammodo excessisse mensuram. Evidens fuit magnanimitas in conversione nostra, sit etiam in consummatione longanimitas; sit unanimitas in conversatione. Huiusmodi siquidem animabus cœlestis illa Hierusalem desiderat instaurari, quibus nec fidei magnitudo desit in suscipiendo onere Christi, nec longitudo spei in persistendo; nec charitatis junctura, quod est vinculum perfectionis.

e Philip. 4. b

SERMO XLIV.

De his in quibus mysteria Christi necdum videntur impleta.

OMnia quæ de Salvatore legimus, medicamina sunt animarum nostrorum. Videamus ergo, ne quando fortè dicatur de nobis *a. Curavimus Babylonem, & non est sanata.* Cogitet unusquisque quantum operentur in eo tam salutaria medicamenta. Sunt enim quibus nondum natus est Christus, sunt quibus nondum est passus, sunt quibus non resurrexit usque adhuc. Aliis quoque nondum ascendit; aliis nondum misit Spiritum sanctum. Quomodo enim operatur ejus humilitas, *qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, sed semetipsum exinanivit formam servi accipiens;* quomodo, inquam, Dei humilitas in superbo homine operatur? Quæ illius humilitatis vestigia in his qui adhuc toto desiderio terrenis divitiis & honoribus inhiant? An non modo exhilaratur conscientia vestra, Fratres mei, quod dicere potestis: *Parvulus natus est nobis?* Sunt quibus nondum est passus Christus, qui labores fugiunt & mortem metuunt usque adhuc: quasi verò ille & labores sustinendo, & mortem moriendo non vicerit.

a Jerem.

b Philip. 2. a
Christus quibus nondum natus.

c Esa. 9. c
Quibus nondum passus.

Quibus nondum surrexit.

Quibus nondum ascendit.

Sunt quibus nondum surrexit, qui in laborum anxietate & afflictione pœnitentiæ morte afficiuntur tota die, nondum spirituali consolatione recepta. Sed nisi breviati fuissent dies illi, quis posset sustinere? Aliis surrexit Christus, sed nondum ascendit: imo cum eis adhuc pia dulcedine commoratur in terris, his scilicet qui in devotione sunt tota die, fient in orationibus, suspirant in meditationibus suis, & omnia festiva & jucunda sunt eis, & per omnes dies illos continuum Alleluja cantatur. Sed oportet lac eis subtrahi, ut

Quibus nondū
Spr. S. missus.

hi, ut discant vesci solido cibo, & expedit eis, ut Christus vadat, & hæc temporalis devotiō subtrahatur. Sed quando hoc capere poterunt? Desertos sese à Domino, privatos gratia conqueruntur. Sed expectent paululum, sedeant in civitate, donec induantur solidiori quadam virtute ex alto, & majora percipiant charismata Spiritus sancti, sicut Apostoli promoti sunt in gradum altiore & supereminentiorem viam charitatis ingressi, non jam solliciti quomodo flerent paululum, sed quomodo magna quadam victoria deco mmuni adversario triumpharent, & conculcarent Satanam sub pedibus suis.

S E R M O XLV.

De varia Trinitate; DEI scilicet & Hominis.

In anima ratio-
nali est quoddā
vestigium sum-
mæ Trinitatis.

Trinitas felici-
tati anime in
Trinitatem mi-
seria commuta-
ta.

Memoria casus
miseria.

Rationis quoque
triplex casus.

BEATA illa & sempiterna Trinitas, Pater & Filius & Spiritus sanctus, unus Deus scilicet, summa potentia, summa sapientia, summa benignitas creavit quandam trinitatem ad imaginem, & similitudinem suam, animam videlicet rationalem: quæ in eo præfert vestigium quoddam illius summæ Trinitatis, quod ex Memoria, Ratione, & Voluntate consistit. Creavit autem eam hoc modo, ut manens in illo, participatione ejus esset beata: aversa ab illo, quocunque se conferret, remaneret misera. Sed hæc trinitas creata elegit potius per motum propriæ voluntatis cadere, quàm ex gratia conditoris per arbitrium stare. Cecidit ergò per suggestionem, delectationem, consensum, ab illa summa & pulchra Trinitate, scilicet potentiâ, sapientiâ, puritate, in quandam contrariam & foedam Trinitatem, scilicet infirmitatem, cæcitatem, immunditiam. Memoria enim facta est impotens & infirma, Ratio imprudens & tenebrosa, Voluntas impura. Porrò memoria quæ simplicis divinitatis potentiam stans cogitabat, ab illa cadens & velut supra saxa corruens, in tres partes confRACTA dissiisit, scilicet in cogitationes affectuosas, onerosas, ociosas. Affectuosas voco illas, in quibus ipsa afficitur, ut in curis rerum necessariarum, edendi, bibendi, cæterorumque similium. Onerosas, in exterioribus administrationibus & occupationibus duris. Ociosas, quibus nec afficitur, nec oneratur, & tamen ab æternorum contemplatione per illa distenditur: ut sicogitet, verbi gratia, equum currentem aut avem volantem.

Rationis quoque triplex casus est. Siquidem ejus erat discernere inter bonum & malum, verum & falsum, commodum & incommodum. In quibus discernendis tanta modo caligine cæcatur, ut sæpè in contrarium ducat judicium, recipiens malum pro bono, falsum pro vero, noxium pro commodo, & è converso. Nunquam verò in his falleretur, si nunquam lumine à quo creata est, privaretur. Sed quia & ipsa inde cecidit, proculdubio nihil aliud quàm tenebras suæ cæcitatibus invenit. Unde factum est ut & in-
flumen-